

2020 m. mažiausiai nusikaltimų užregistruota Molėtų r., Kretingos r. ir Klaipėdos r. savivaldybėse, o kelių eismo įvykių - Zarasų r., Pagėgių ir Visagino savivaldybėse.

Tokius duomenis atskleidžia naujausias savivaldybių gyvenimo kokybės indeksas (GKI), pateikiamas Finansų ministerijos valdomoje svetainėje Lietuvosfinansai.lt. Naudojantis GKI, galima pamatyti kiekvienos savivaldybės bendrą, atskirų sričių ir rodiklių įvertinimą, savivaldybes palyginti tarpusavyje ar stebėti pokyčius 2013-2020 m. GKI apima šešias sritis, susijusias su gyvenimo kokybe savivaldybėse, iš kurių viena - viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas.

Viešosios infrastruktūros, gyvenamosios aplinkos kokybės ir saugumo sub-indeksas sudarytas iš 11 rodiklių, iš kurių 2 rodikliai atspindi gyventojų saugumą savivaldybėse: **užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų ir kelių eismo įvykių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų.**

Gyventojų saugumą savivaldybėse atspindintys rodikliai 2020 m.

Nei pagal mažiausią, nei pagal didžiausią **nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičių, tenkanti 100 tūkst. gyventojų**, tarp TOP 5 savivaldybių 2020 m. nebuvo nei vieno didžiojo miesto. Mažiausiai nusikaltimų 2020 m. užfiksuota Molėtų r. savivaldybėje, toliau - Kretingos r., Klaipėdos r., Visagino ir Druskininkų savivaldybės. Kretingos r. savivaldybė tarp TOP 5 savivaldybių pateko beveik kasmet nuo 2013 m. Tam tikrais metais tarp TOP 5 savivaldybių buvo įsitvirtinusios ir Skuodo r., Birštono, Rietavo ir Neringos savivaldybės.

Daugiausiai užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų 2020 m. buvo Kaišiadorių r., Anykščių r., Utenos r., Palangos m. ir Kalvarijos savivaldybėse. Kai kuriose iš minėtų savivaldybių didžiausias nusikaltimų rodiklis fiksuojamas jau ne vienerius metus nuo 2013-ųjų metų.

Skirtumas tarp TOP 5 lyderiaujančių savivaldybių pagal mažiausią nusikaltimų skaičių yra pakankamai ženklus (intervalas nuo 628 iki 1079), kai tuo tarpu 5 žemiausias pozicijas užimančių savivaldybių rodiklio skirtumas ne toks žymus (intervalas nuo 2789 iki 2311).

Pagal mažiausią kelių eismo įvykių skaičių, kuriuose nukentėjo žmonės, tenkanti 1 tūkst. gyventojų, lyderio pozicijas 2020 m. užėmė Zarasų r. savivaldybė, toliau rikiavosi - Pagėgių, Visagino, Jurbarko r. ir Joniškio r. savivaldybės. Visagino savivaldybėje beveik kasmet nuo 2013 m. fiksuojamas mažiausias kelių eismo įvykių skaičius. Tam tikrais metais tarp TOP 5 savivaldybių pagal šį rodiklį buvo įsitvirtinusios ir tokios savivaldybės, kaip

Druskininkai ir Elektrėnai.

Pagal didžiausią kelių eismo įvykių skaičių 2020 m. išsiskyrė Palangos m. savivaldybė, toliau – Panevėžio r., Neringos, Rietavo ir Pasvalio r. savivaldybės. Visose minėtose savivaldybėse, išskyrus Pasvalio r. savivaldybę, didžiausias kelių eismo įvykių skaičius fiksuojamas jau ne vienerius metus nuo 2013 m. Pagal didžiausią kelių eismo įvykių skaičių kai kuriais metais galima išskirti ir Panevėžio m. savivaldybę.

Skirtumas tarp TOP 5 lyderiaujančių savivaldybių pagal mažiausią skaičių nėra ženklus (intervalas nuo 0,2 iki 0,5), kai tuo tarpu 5 žemiausias pozicijas užimančių savivaldybių rodiklio skirtumas yra pakankamai ženklus (intervalas nuo 2,4 iki 1,5).

Savivaldybių reitingai pagal saugumo rodiklius 2013 m. ir 2020 m.

2013-2020 m. tiek užregistruotų nusikaltimų, tiek ir kelių eismo įvykių skaičius mažėjo beveik visose šalies savivaldybėse, tačiau vertinant atskiras savivaldybes pagal užregistruotų nusikaltimų skaičių didžiausią pažangą padarė Molėtų r., Joniškio r. ir Pakruojo r. savivaldybės, o pagal kelių eismo įvykių skaičių – Pagėgių, Zarasų r. ir Kalvarijos savivaldybės.

2013 m. mažiausias nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, užregistruotas Kretingos r. (1213), Skuodo r. (1275) ir Švenčionių r. (1480) savivaldybėse, 2020 m., kaip minėta – Molėtų r. (628), Kretingos r. (841) ir Klaipėdos r. (993) savivaldybėse.

Daugiausia nusikaltimų 2013 m. fiksuota Pakruojo r. (4046), Pagėgių (4044) ir Joniškio r. (4033) savivaldybėse. 2020 m. situacija pasikeitė ir didžiausi užregistruotų nusikaltimų skaičiai fiksuoti jau kitose savivaldybėse – Kaišiadorių r. (2789), Anykščių r. (2519) ir Utenos r. (2410).

Beveik visose šalies savivaldybėse užregistruotų nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų skaičius 2013-2020 m. mažėjo, tačiau rodiklio augimas vis dar fiksuotas Kaišiadorių r. (22 proc.) ir Anykščių r. (11 proc.) savivaldybėse. Neženklus rodiklio sumažėjimas fiksuojamas Zarasų r. (2 proc.), Jonavos r. (7 proc.) ir Skuodo r. (7 proc.) savivaldybėse.

Didžiausias saugumo proveržis pagal nusikaltimų skaičiaus sumažėjimą 2013-2020 m. pasiektas kaimiškojo klasterio savivaldybėse – Molėtų r. (2,7 karto, t.y., nuo 1686 iki 628), Joniškio r. (2,5 karto, t.y., nuo 4033 iki 1583), Pakruojo r. (2,4 karto, t.y., nuo 4046 iki 1707), Pagėgių (2,2 karto, t.y., nuo 4044 iki 1810) ir vienoje kitų savivaldybių klasteriui

priklausančioje Marijampolės (2,2 karto, t.y., nuo 3199 iki 1460) savivaldybėje.

Mažiausias kelių eismo įvykių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, 2013 m. fiksuotas Visagino (0,3), Druskininkų (0,5) ir Švenčionių r. (0,5) savivaldybėse. 2020 m. buvo saugiausia keliuose, nes mažiausiai kelių eismo įvykių fiksuota, šiose savivaldybėse – Zarasų r. (0,2), Pagėgių (0,3) ir Visagino (0,4).

Daugiausia kelių eismo įvykių 2013 m. buvo Neringos (2,9), Palangos m. (2,1) ir Panevėžio m. (1,7) savivaldybėse. 2020 m. situacija menkai keitėsi ir didžiausias kelių eismo įvykių skaičius išliko beveik visose tose pačiose, kaip ir 2013 m., savivaldybėse – Palangos m. (2,4), Panevėžio r. (2,3) ir Neringos (1,9).

Didžiausias rodiklio augimas 2013-2020 m. fiksuotas Prienų r. (54 proc., t.y., nuo 0,7 iki 1,5), Anykščių r. (53 proc., t.y., nuo 0,5 iki 1,1), Telšių r. (51 proc., t.y., nuo 0,7 iki 1,3), Trakų r. (46 proc., t.y., nuo 0,6 iki 1,1) ir Pasvalio r. (46 proc., t.y. nuo 0,8 iki 1,5) savivaldybėse.

Vertinant atskiras savivaldybes, didžiausią pažangą šioje srityje 2013-2020 m. padarė Pagėgių (5,3 karto, t.y., nuo 1,6 iki 0,3), Zarasų r. (3 kartus, t.y., nuo 0,6 iki 0,2), Kalvarijos (3 kartus, t.y., nuo 1,5 iki 0,5), Šilalės r. (2,5 karto, t.y., nuo 1,5 iki 0,6) ir Pakruojo r. (2,4 karto, t.y., nuo 1,2 iki 0,5) savivaldybės. Šiose savivaldybėse ženkliausiai sumažėjo kelių eismo įvykių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų.

Papildoma informacija:

- *Pernai lapkritį pirmą kartą viešai pristatytas savivaldybių GKI, šiemet buvo patobulintas naujais rodikliais bei papildytas 2019-2020 m. duomenimis. Numatoma GKI duomenis atnaujinti kasmet.*
- *GKI sudarytas iš 41 rodiklio 6 srityse: materialinės gyvenimo sąlygos; gyventojų verslumas ir verslo konkurencingumas; sveikatos paslaugos; švietimo paslaugos; demografija, pilietinis ir visuomeninis aktyvumas; viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas;*
- *Savivaldybių GKI sudarytas siekiant įvertinti socialinius ir ekonominius skirtumus tarp šalies savivaldybių. Tokio išsamaus įrankio, kuris leistų palyginti bet kurią savivaldybę su kitomis panašiomis, apskrities ar tiesiog visomis 60 Lietuvos savivaldybėmis šešiose srityse ir matyti pokyčius, Lietuva iki šiol neturėjo.*
- *Tikimasi, kad indeksas prisidės prie duomenimis grįstų sprendimų priėmimo viešajame sektoriuje bei atskirties tarp savivaldybių mažinimo. Taip pat – kad naudojant GKI rodiklius ir kiti socialiniai partneriai, akademinės institucijos, įstaigos bei organizacijas aktyviau įsitrauks į viešojo valdymo problemų sprendimus.*

Kuriose savivaldybėse saugiausia gyventi?

